

გვანცა ჩადუნელი

სამართლის მაგისტრი

უნივერსიტეტი პანთეონ-ასასი პარიზი 2 (სორბონის საუნივერსიტეტო ასოციაცია)

ტელ: 591935337

Email: gvantsachadu@gmail.com

კოლექტიური დომინანტური პოზიციის კონცეფციის ზოგიერთი პრაქტიკული ასპექტის შესახებ

საკვანძო სიტყვები: პრაქტიკა, კონცეტრაცია, შეთანხმებები, ბოროტად გამოყენება

კოლექტიური დომინანტური პოზიციის ბოროტად გამოყენების დეფინიციის ძიებას ვრცელი ისტორია აქვს, 20 წელზე მეტი ხნის მანძილზე იურიდიული დოქტრინა ცდილობს განსაზღვროს კოლექტიური დომინანტური პოზიციის ბოროტად გამოყენების კონცეფცია.

კოლექტიური დომინანტური პოზიციის „კონცეფცია“ დელიკატური სისტემაა რამდენიმე კუთხით. იმის გარდა რომ იგი კომპლექსურ ეკონომიკურ ანალიზებზე დგას, დომინანტურობის კონცეფცია ერთგვარი სანქციაა, მაგრამ არ არის ადაპტირებული ოლიგოპოლიური სიტუაციების შედეგად გამოწვეული შეზღუდვების ეფექტების აღმოსაფხვრელად და ბოლოს, ეს არის კონცეფცია, რომელიც მუდმივად ვითარდება ბოლო ათწლეულების განმავლობაში.

კოლექტიური დომინირების ბოროტად გამოყენების კონცეფციის მატერიალურ შინაარსს ეკონომიკური თეორია განსაზღვრავს და უკავშირებს "ბაზრის უკმარისობის" რისკს ოლიგოპოლიების ფუნქციონირებისთვის. ზოგიერთ გარემოში, ოლიგოპოლიური კომპანიები (შემდგომში "ოლიგოპოლიელები") ახორციელებენ თავიანთი ფასების, წარმოების, ინვესტიციების ან სხვა გადაწყვეტილებების კოორდინირებას და ამ გზით ახერხებენ უდიდესი მოგების მიღებას.

1. კლასიკური მიდგომა: კავშირების არსებობის აუცილებლობა

კოლექტიური დომინანტური პოზიციის არსებობა ყოველთვის დადასტურებულია კონკურენციის სამართლის მიზნებისათვის, მაშინ, როდესაც საწარმოები ბაზარზე საერთო გეგმის მიხედვით მოქმედებენ, მაგრამ ტრადიციული მიდგომის მიხედვით, ამასთანავე, აუცილებელია, რომ არსებობდეს კავშირები, რაც ეკონომიკური აგენტებს საერთო ქმედებების გახორციელების საშუალებას აძლევს, მაგ: ფინანსური კავშირების არსებობა, კაპიტალის ფლობა საწარმოში, მაგრამ ზოგჯერ ეს პირობაც არასაკმარისია და მოითხოვს დამატებით კრიტერიუმს, აქ, ძირითადად, იგულისხმება, სახელშეკრულებო კავშირები, რის საფუძველზეც შეგვიძლია დაზუსტებით დავადგინოთ, რომ ორი ან მეტი ცალკეული საწარმო ერთობლივად ფლობს კოლექტიურ დომინანტურ პოზიციას.

მაგ: ევროკავშირი სამართალში, ტიპური მაგალითია საზღვაო კონფერენციები: ეს არის ორგანიზაციები, რომლებიც ჯგუფებს მოცემული საზღვაო გადაზიდვის ხაზის გადამზიდავებს. საზღვაო კონფერენცია მიზნად ისახავს სპეციფიური რეგლამენტაციების შემუშავებას, გარკვეული პირობების დაწესებას, უმეტესწილად საერთაშორისო დონეზე. კონკურენციის სამართლის მიზნებისათვის აღნიშნული კონფერენციები სირთულეებს წარმოშობს.

1990-იან წლებში მთელი რიგი საქმეებისა დაკავშირებული იყო საზღვაო კონფერენციებთან ჩრდილოეთ ევროპის ძირითად პორტებსა და ზოგიერთ აფრიკულ პორტებზე.¹ კომისია ამ შემთხვევაში ორმაგი საფუძველით ჩაერია: მან დაგმო შეთანხმებების გარკვეული პრაქტიკა, რადგანაც საზღვაო კონფერენციები მიეკუთვნება ჰორიზონტალური შეთანხმებების

¹ ევროკომისიის 1992 წლის 23 დეკემბრის გადაწყვეტილება (Cewal, Cowac and Ukwai) O.J. 1993 L 34/20

კატეგორიებს, მაგრამ, ამავე დროს, საფუძვლად გამოიყენა ევროკავშირის ფუნქციონირების შესახებ ხელშეკრულების 102-ე მუხლი, იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანიებს შორის ისეთი კავშირი იყო, რომ მათი ქმდება შეიძლებოდა მიჩნეულიყო როგორც კოლექტიური დომინანტი კომპანიების ერთგვაროვანი ქმდება.

- შემდეგი მსჯელობა შეეხება საკითხს, შეიძლება თუ არა დადგინდეს კოლექტიური დომინანტური პოზიციის არსებობა ორ საწარმოს შორის მჭიდრო ფინანსური და სახელშეკრულებო კავშირების გარეშე?

აღნიშნულზე დებატები დაიწყო 90-იანი წლების დასაწყისში, 1992 წელს Verre plat-ის საქმეში² კომისიამ ჯარიმა დაუწესა მინის მწარმოებელ სამ იტალიურ კომპანიას შეთანხმებული პრაქტიკისთვის, თუმცა, ამავდროულად, კომისიამ მიიჩნია, რომ აღნიშნულ ბაზარზე არსებობდა შეზღუდული ოლიგოპოლია, ჯამში არსებობდა სამი მწარმოებელი და მოქმედებდნენ რა ისინი შეთანხმებულად, ქმნიდნენ კოლექტიური სუბიექტს და პარალელურად დასტურდებდა კოლექტიური დომინანტური პოზიციის სიტუაცია, თუმცა მათ შორის არ არსებობდა ის კავშირები, რომელიც, როგორც წესი იდენტიფიცირების წინაპირობაა.

სასამართლომ აღნიშნულ საქმეზე გააუქმა კომისიის გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომელიც შეეხებოდა დომინანტურ პოზიციას, მიიჩნია რომ, შეუძლებელი იყო ამგვარი პოზიციის დადგენა, რადგან ფაქტებით ვერ დასტურდებოდა საწარმოების ნებათა თანხვედრა მოქმედებათა პარალელიზმზე და რომ კომისიას არ შეეძლო ფაქტები გადაემუშავებინა 102-ე მუხლის ფარგლებში, მაშინ როდესაც ქმდების აკრძალვის საფუძველს წარმოადგენდა 101-ე მუხლი.

შემდეგ ეტაპზე, 1994 წლის გადაწყვეტილებაში რომელიც შეეხებოდა 106-ე მუხლის მე-2 ნაწილს, წინასწარი გადაწყვეტილების საფუძველზე მართლმსაჯულების სასამართლო მიიჩნია, რომ ნიდერლანდებში, იმ დროს როდესაც, ელექტროენერგიის დისტრიბუცია დაყოფილი იყო ზონებად, თითოეულ ზონაში არსებობდა კომპანია, რომელსაც დისტრიბუციის ექსკლუზიური უფლება გააჩნდა. ასეთ შემთხვევაში, ელექტროენერგიის სხვადასხვა ზონის ექსკლუზიური დისტრიბუტორები შესაძლოა კონკრეტულ შემთხვევაში კოლექტიური დომინირების პირობებში აღმოჩენილიყვნენ, მაგრამ ეს განაჩენი გამოტანილ იქნა მხოლოდ წინასწარი გადაწყვეტილების სახით, რაც ზღუდავს გადაწყვეტილების არეალს და შედეგებს.

კოლექტიური დომინანტური პოზიციის ბოროტად გამოყენება, შეთანხმებებისგან განსხვავებით აგენტების ცალმხრივ აქტებს შეეხება. ძირითადად, ძლიერი საწარმოები, რომელიც ბაზარზე მნიშვნელოვან წილებს ფლობენ და რომელთაც შესწევთ უნარი ბოროტად გამოიყენონ თავიანთი პოზიცია ბაზარზე კონკურენტების ჩამოსაშორებლად: საერთო პრაქტიკა არის მტაცებლურად დაბალი ფასების დაწესება, იმ მომენტიდან, როდესაც კონკურენტები გაკოტრდებიან და გავლენ ბაზრიდან, საწარმოს ექნება მონოპოლია და ფასების ზრდის ყველანაირი შესაძლებლობა.

2. კოლექტიური დომინანტური პოზიცია კონცენტრაციების კონტროლის გადაკვეთასთან

მოგვიანებით დებატები დაიწყო კონცენტრაციების კონტროლის ფარგლებში კოლექტიური დომინანტი პოზიციის აღიარების შესახებ, რომელიც პრაქტიკაში შემოვიდა 90-იანი წლების

² იხ. TPICE, 10 mars 1992, Società Italiana Vetro (Verre Plat), aff. T- 68/89, Rec. II-1403

დასაწყისში, ამ დროისათვის შესაბამისი მუხლი მითითებას აკეთებდა დომინანტური პოზიციის ცნებაზე 102-ე მუხლის მოდელით.

1989 წელს, როდესაც კონცენტრაციების შესახებ რეგლამენტი იქნა მიღებული არავინ იცოდა, რომ იგი გავრცელდებოდა, როგორც ინდივიდუალურ, ასევე კოლექტიურ დომინანტურ პოზიციის სიტუაციაზე და კომისიის მიერ იდენტიფიცირებული იქნებოდა 102-ე მუხლის ფარგლებში როგორც დომინანტური პოზიციის ბოროტად გამოყენებას აკრძალვა. შესაბამისად, 102-ე მუხლისგან განსხვავებით, რომელიც დომინანტური პოზიციის ფლობას ეხება, კონცენტრაციების რეგლამენტის მე-2 მუხლი მიუთითებს: „კონცენტრაციების ოპერაციები, რომლებიც არ ქმნიან ან არ აძლიერებენ დომინანტური პოზიციას, რასაც შედეგად მოჰყვება ეფექტური კონკურენციის მნიშვნელოვნად შეზღუდვა საერთო ბაზარზე ან მის ძირითად ნაწილზე უნდა გამოცხადდეს თავსებადად საერთო ბაზარზე.“

კომისიამ ისტორიაში პირველად კონცენტრაციების ოპერაცია დაუშვებლად გამოაცხადა Nestle/Perrier საქმეში³ 1992 წელს, რადგან მიიჩნია რომ ოპერაციამ შესაძლოა შექმნას ან გააძლიეროს კოლექტიური დომინანტური პოზიცია, ინდივიდუალური დომინანტური პოზიციის სურათიდან გამომდინარე. კომისიამ კოლექტიური დომინანტურ პოზიციად განმარტა სიტუაცია, სადაც ორი ან მეტი საწარმო „რომლებიც ერთობლივად ფლობენ შესაძლებლობას თავისი კონკურენტების, კლიენტებისა და საბოლოო მომხმარებლისაგან დამოუკიდებლად იმოქმედონ ბაზარზე“.

უკვე 1998 წელს, მართლმსაჯულების სასამართლოს მიმართეს კითხვით რამდენად ჰქონდა კომისიას უფლება გამოეყენებინა კოლექტიური დომინანტური პოზიციის ცნება, იმ საწარმოების შემთხვევაში, რომელთაც არანაირი კავშირი არ ჰქონდათ და თუ ბაზარი ოლიგოპოლიურად შეზღუდული იყო. ერთ-ერთ ძირეულ საქმეზე საფრანგეთი კომისიის წინააღმდეგ⁴ 1998 წელს მართლმსაჯულების სასამართლომ დაუშვა კოლექტიური დომინანტი პოზიციის ცნების გამოყენება კონცენტრაციების კონტროლის შემთხვევაში. ამ გადაწყვეტილებამ საფუძველი ჩაუყარა პრინციპს, რომელსაც მოჰყვა ცნობილი Airtours-ის გადაწყვეტილება⁵, სადაც სასამართლომ განსაზღვრა კოლექტიური დომინანტური პოზიციის ცნების გამოყენების პირობები კონცენტრაციების კონტროლის სფეროში, აღნიშნული შემდგომში კოდიფიცირებულ იქნა ჰორიზონტალური შერწყმის სახელმძღვანელო გაიდლაინებში.

სასამართლომ დაადგინა რომ კოლექტიური დომინანტური პოზიციის დადგენა დამოკიდებულია სამი კუმულაციური პირობის არსებობაზე:

1. შეზღუდული ოლიგოპოლიური ბაზრის სტრუქტურა საშუალებას აძლევს თითოეულ კომპანიას იცოდნენ სხვა კომპანიების მოქმედება, რათა შეამოწმოს მიჰყვებიან თუ არა ისინი მოქმედების განსაზღვრულ გეგმას, ამასთან, უნდა არსებობდეს პასუხისმგებლობის მექანიზმი;
2. აუცილებელია, რომ ხსენებული კოორდინაციის შენარჩუნება შესაძლებელი იყოს დროში - ანუ იყოს მდგრადი;
3. ახლანდელი და პოტენციური კონკურენტების და მომხმარებლების პროგნოზირებადი რეაქცია კითხვის ნიშნის ქვეშ არ უნდა აყენებდეს სამოქმედო გეგმის მოსალოდნელ შედეგებს და შესაბამისად, კოლექტიური დომინანტური პოზიციის შეცვლას;

³ ევროკომისიის 1992 წლის 22 ივლისის IV/M.190 გადაწყვეტილება Nestlé/Perrier, OJ 1992 L 356

⁴ ევროკავშირის პირველი ინსტაციის სასამართლოს 1998 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილება C-68/94 et C-30/95, Rec. p. I-1375

⁵ ევროკავშირის პირველი ინსტაციის სასამართლოს 2004 წლის 28 ივნისის გადაწყვეტილება T-342/99 DEP. Airtours plc v Commission

აქედან გამომდინარე, როდესაც ჩვენ ვსაუბრობთ კოლექტიურ დომინანტურ პოზიციაზე, უნდა განვსაზღვროთ მსჯელობის ორი ეტაპი:

1. უპირველეს ყოვლისა, უნდა განვსაზღვროთ რომ ამ სამი კრიტერიუმის გამოყენებით, რამოდენიმე საწარმოს გააჩნია მოქმედებათა ერთვაროვანი ჯაჭვი და მაშასადამე, წარმოადგენს კოლექტიურ სუბიექტს;
2. ამის შემდეგ, დომინანტი პოზიციის ტრადიციული კრიტერიუმის გამოყენებით, შევისწავლოთ კოლექტიური სუბიექტის პოზიცია შესაბამის ბაზარზე.

Airtours-ის საქმეში, კომისია ცდილობდა თავისი მსჯელობის გაეტანა „შეთანხმებების“ ფარგლებს გარეთ, რათა დაემტკიცებინა, რომ კოლექტიური დომინანტური პოზიცია, ასევე, შეიძლება ვლინდებოდეს მაშინ, „როდესაც ოლიგოპოლიის წევრები, ბაზრის პირობებთან ადაპტირებისას ახორციელებენ ანტიკონკურენციულ პარალელურ ქცევებს, რომლის დროსაც ოლიგოპოლია გადაიქცევა დომინანტური პოზიციის სიტუაციად“. ამ შემთხვევაში, საქმე უფრო რთულად იყო, რადგან კომისია არ მიუთითებდა ფასების პარალელიზმზე, არამედ მოცულობის შემცირების პარალელიზმზე, რაც თავისთავად გამოიწვევდა ფასების გაზრდას.

თუმცა, ჩანს, ძნელია ავუკრძალოთ ბაზრის მონაწილეებს ჰკვიანურად მოერგონ საბაზრო წესებს სხვა მონაწილესაგან დამოუკიდებლად, არ იქნება გონივრული ავუკრძალოთ აგენტებს ისეთი მოქმედებების განხორციელება, რომელიც ეკონომიკურად რაციონალური და ცალმხრივია. როდესაც საშუალო ფასი იზრდება, მონაწილეები ორი არჩევანის წინაშე დგებიან: „აპყვნენ მატებას“ გამოიმუშაონ უფრო დიდი თანხები ან შეინარჩუნონ ადრინდელი ფასები და ამით ბაზრის წილები შეიმატონ. იმ მომენტიდან როდესაც ეს არჩევანი აგენტის მიერ დამოუკიდებლად არის მიღებული, სრულიად ლეგიტიმური ხასიათი აქვს.

სასამართლომ კიდევ ერთხელ შეგვახსენა, რომ კომისიას ეკუთვნის უფლებამოსილება განსაზღვროს კოლექტიური დომინანტური პოზიციის არსებობა: „როდესაც კომისია მიიჩნევს რომ ოპერაცია უნდა აკრძალოს, რადგან ის შედეგად გამოიწვევს კოლექტიური დომინანტური პოზიციის შექმნას, კომისიას ევალება ამის დასტურად შეაგროვოს საკმარისი რაოდენობის მტკიცებულებები“.

მნიშვნელოვანია იმის ხაზგასმა, რომ კომისია ადგენს ბაზრის ან მისი არსებით ნაწილზე კონკურენციის თავისუფლების ხელყოფას, სასამართლო იმავე საქმეში მიუთითებს: „რაც შეეხება კოლექტიური დომინანტური პოზიციის ვარაუდს, ერთ-ერთი საკითხი, რომელიც კომისიამ სავალდებულოდ უნდა განიხილოს არის ის, რომ კონცენტრაციების ოპერაცია, გამოიწვევს თუ არა ბაზარზე ეფექტური კონკურენციის მნიშვნელოვან ხელშეშლას და თუ ეს ხელშეშლა მნიშვნელოვან ცვლილებას კონკურენციის ადრეულ ეტაპზე არ გამოიწვევს, ოპერაცია დაშვებულ უნდა იქნას, რადგან მას კონკურენციის შეზღუდვის ეფექტი არ გააჩნია.“

მაშასადამე, Airtours-ს საქმემ ძირეულად გადახედა კოლექტიური დომინანტური პოზიციის ცნების გამოყენების პირობებს, და ეს მოხდა საწარმოების სასარგებლოდ რადგანაც სასამართლომ უარი თქვა კონცეფციის განზოგადებაზე და გააძლიერა მტკიცებულების მოთხოვნები. მიუხედავად იმისა, რომ ეს გაართულებს კომისიის ამოცანას მომავალში, გადაწყვეტილება გვაძლავს ნათელი მოეფინოს კოლექტიური დომინანტური პოზიციის ცნების გამოყენებას და უფრო ზოგადად, დომინანტობის „ტესტს“, რომელიც ჯერ კიდევ ბუნდოვანია.

3. საქართველოს კონკურენციის სააგენტოს მიდგომა

რაც შეეხება საქართველოს კონკურენციის სააგენტოს პრაქტიკას დომინანტური პოზიციის დადგენის კუთხით, უნდა აღინიშნოს რომ ამ დრომდე სააგენტო სიფრთხილეს იჩენს და ავიწროვებს მოკვლევის ფარგლებს იმ შემთხვევაში, როდესაც, განმცხადდა ან საჩივარი ეყრდნობა რომელიმე კონკრეტული მუხლის დარღვევას, ამ შემთხვევაში ის შემოიფრაგლება მხოლოდ მითითებული მუხლით და საკუთარი ინიციატივით არ იწყებს საქმის მოკვლევას მაშინაც, კი როდესაც არ დამტკიცდება კონკურენციის შემზღუდველი ქმედების არსებობა ერთ რომელიმე კომპონენტში, მაგრამ არსებობს გონივრული ეჭვი იმისა, რომ სხვა კომპონენტში ასეთი ქმედება დადასტურდეს, მაგალითად შეგვიძლია მოვიყვანოთ სს „თბილისის თამბაქო“-ს მიერ „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის მოთხოვნათა შესაძლო დარღვევის ფაქტზე დაწყებული მოკვლევა, რომლის გადაწყვეტილებაშიც სააგენტო უთითებს: „რადგან მომჩივანის მიერ სააგენტოში შემოტანილი საჩივრის მოპასუხეა სს „თბილისის თამბაქო“, ხოლო ნორმა, რომელთან მიმართებითაც მოთხოვნილი იყო საკითხის შეფასება, არის „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლი, ხელშეკრულების შეფასება განხორციელდა სწორედ სს „თბილისის თამბაქო“-ს მიერ კანონის მე-6 მუხლის სავარაუდო დარღვევის ჭრილში. შესაბამისად, ხსენებული არ გულისხმობს იმას, რომ სააგენტოს წინამდებარე გადაწყვეტილებით შეფასებულია შპს „დიუთი ფრი ალიანსი“-ს მხრიდან „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის, ან სს „თბილისის თამბაქო“-სა და შპს „დიუთი ფრი ალიანსი“-ს მხრიდან ერთობლივად ამავე კანონის მე-7 მუხლის დარღვევის არსებობა-არარსებობის საკითხი.“

შესაბამისად, სააგენტო არც გამორიცხავს იმ ფაქტს რომ სს „თბილისის თამბაქო“-სა და შპს „დიუთი ფრი ალიანსი“-ს მხრიდან შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს კონკურენციის შემზღუდველი ჯგუფური პრაქტიკის არსებობას რაც კანონის მე-7 მუხლის დარღვევაა, მაგრამ არც მოკვლევას იწყებს ამ საფუძველით.

რაც შეეხება კონცენტრაციების კონტროლისა და კოლექტიური დომინანტური პოზიციის გადაკვეთას, ამ კუთხითაც სააგენტო ლიბერალურ მიდგომას არჩევს, საქმეში სს „საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფი“-ს მიერ სს „ჯიპისი“-ს აქციათა 100%-ის შეძენის გზით განსახორციელებელი კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ „სს „საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფი“-ს მიერ შპს „ჯიპისი“-ს აქციათა 100%-ის შეძენის გზით განსახორციელებელი კონცენტრაცია მიჩნეულ იქნა კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადად, ამასთან იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ ჰორიზონტალური კონცენტრაციის შემდგომ, სს „სადაზღვევო კომპანია იმედი ელ“ შეინარჩუნებს დომინირებულ მდგომარეობას სამედიცინო სადაზღვევო მომსახურების ბაზარზე, მას დაევალა ყოველი მომდევნო წლის იანვრის თვის ბოლომდე, სსიპ - კონკურენციის სააგენტოს წარუდგინოს ინფორმაცია იმ გარიგებების თაობაზე, რომლებმაც შესაძლოა მნიშვნელოვნად შეზღუდონ კონკურენცია შესაბამის ბაზარზე.“ როგორც ვხედავთ, სააგენტო ხედავს საფრთხეს კონცენტრაციის ოპერაციის შემდგომ, მითუმეტეს რომ ჰორიზონტალური კონცენტრაციის პირობებში მაღალია რისკი კოლექტიური დომინანტური პოზიციის შექმნისა მაინც თანხმდება ოპერაციას და არჩევს თავი დაიზღვიოს მხოლოდ კონცენტრაციის შედეგად მიღებული სუბიექტის მხრიდან ყოველწიური ინფორმაციის მოწოდების დავალდებულებით.

სააგენტოს ერთგვარი ფრთხილი, მოზომილი პოზიცია მიმდინარეე საქმეებთან დაკავშირებით გასაგებია, რადგან კონკურენციის სამართლის სფერო საქართველში ახლა გადის განვითარების პირველ ეტაპებს და ხისტ გადაწყვეტილებებს ერიდება, მაგრამ ისიც უნდა აღინიშნოს რომ სააგენტოს უფრო აქტიური და ეფექტური ნაბიჯების გადადგმა, თუნდაც ახალი, გაბედული

პრაქტიკის ჩამოყალიბების გზით პოზიტიურად წაადგებოდა კონკურენციის რეგულირების სფეროს.

რაც შეეხება ზოგადად, კოლექტიური დომინანტური პოზიციის კონცეფციას, როგორც ვნახეთ არამართო საქართველოში, არამედ ევროპაშიც ჯერ კიდევ არ არსებობს სრულფასოვანი და ერთგვაროვანი აღქმა და პრაქტიკა ამ საკითხთან მიმართებით და მუდმივი ევოლუციის პროცესს განიცდის, თუმცაღა, ევროკომისიისა თუ ევროკავშირის სასამართლოს საქალაქდებაში არსებობს უმარავი საინტერესო გადაწყვეტილება, რისი გაზიარებაც ქართულ კონკურენციის სამართლის ჰარმონიზაციის პროცესს დიდად დაეხმარება.

გამოყენებული ლიტერატურა:

ევროკავშირის ფუნქციონირების შესახებ ხელშეკრულება;

ევროკავშირის საბჭოს 2004 წლის 20 იანვრის N139/2004 რეგულაცია ეკონომიკურ აგენტთა შორის კონცენტრაციის კონტროლის თაობაზე (ევროკავშირის შერწყმის რეგულაცია);

Nicolas PETIT, Norman NEYRINCK, L'abus de position dominante collective dans le secteur de l'électricité, Working paper, 15.07.2010, გვ.7-15, ხელმისაწვდომია <http://www.emulation-innovation.be/wp-content/uploads/2013/09/L%E2%80%99ABUS-DE-POSITION-DOMINANTE-COLLECTIVE-DANS-LE-SECTEUR-DE-LELECTRICITE-N.-PETIT-N.-NEYRINCK-Working-Paper.pdf> (25.06.2018);

Nathalie Jalabert-Doury, Concentrations et position dominante collective après l'arrêt Airtours : le point sur le concept, les facteurs structurels et les critères, JCP Ed. E, supplément Les Cahiers de Droit de l'Entreprise, Supplément à la Semaine Juridique n°47 du 24.11.2002, გვ.1-6;

<https://www.doc-du-juriste.com/droit-prive-et-contrat/droit-de-la-concurrence/dissertation/ententes-abus-position-dominante-concentrations-447621.html> (27.06.2018)

<http://competition.ge/ge/page2.php?p=6&m=29> (29.06.2018)

Resume

The concept of collective dominant position or, even more of abusive behavior and the contours of these notions remain particularly vague. The collective dominant position is a concept sometimes caricatured, often abused. Lawyers and economists often assume their existence when confronted with a concentrated oligopolistic market structure, regardless of its outcome.

The abuse of a collective dominant position, unlike the cartel, concerns unilateral acts of the economic agents. The companies involved are powerful companies, with very large market shares, which are likely to abuse their position to oust their competitors.

The notion of collective dominance occupies a controversial place within the criteria for the evaluation of concentration projects in the context of European competition policies. A merger-acquisition can translate into market power by two distinct effects. The first corresponds to individual dominance (or unilateral effect). This is the ability to raise prices beyond competitive prices in a significant and non-transitory way without anticipating a cooperative attitude on the part of competitors. The second, collective dominance (or coordinated effects), is that reducing the number of players in the market makes it easier to establish tacit collusion.

In any case, the conception of the collective dominant position is still being evaluated through the decisions of the commission and the court. If, despite the lack of decision-making applications, the notion of collective dominance seems conceptually mature, remains to define the exact contours of the concept. In this respect, a warning is necessary.